

GELD KRANT

NIBUD

Uitgave van het Nibud samen met gemeente Vlieland en gemeente Terschelling

Eindelijk mijn administratie op orde!.....	2
Ik kan niet rondkomen. Waar kan ik terecht?.....	2
Regelingen op Vlieland en Terschelling	3
Plan uw geld	4
Inzicht in uw inkomsten en uitgaven.....	5
Maak uw persoonlijke geldplan	6
Waar kunt u nog meer terecht?	7
Geldkrant jongeren	8

Jeltje Hoekstra-Sikkema (l)
wethouder Terschelling
& **Elsje de Ruijter (r),**
wethouder Vlieland

Grip op uw geld kwijt?

Veel mensen die geldzorgen hebben, zien door de bomen het bos niet meer. Als het uit de hand dreigt te lopen, kunt u bij de gemeente terecht voor ondersteuning. Bijvoorbeeld om er samen voor te zorgen dat u weer inzicht krijgt in uw situatie. Verder heeft u soms recht op wettelijke regelingen zoals inkomensondersteuning, bijzondere bijstand, het kindpakket of schuldhulpverlening.

Niet tobben

Geldzorgen leiden tot kopzorgen. En misschien schaamt u zich er ook wel voor. Gepieker is voor niemand goed en kan slapeloosheid of andere klachten veroorzaken. Komt u er op eigen kracht niet uit, dan kan de gemeente u op verschillende manieren ondersteunen. Want wij vinden dat alle inwoners moeten kunnen meedoen in onze gemeenschap!

Vraag om hulp

Dus blijf niet tobben en vraag om hulp. Financiële problemen kunnen iedereen overkomen. Wij hopen dat de tips en trucs in deze Geldkrant u op weg helpen. En heeft u meer ondersteuning nodig? Op Vlieland helpt het Vlielands Kwartier u graag verder en op Terschelling kunt u een beroep doen op het Eilandteam.

Bewaarexemplaar

Maakt geld gelukkig?

U hoort het vaak genoeg, geld maakt gelukkig. Maar is dat wel zo? Bij het Nibud (Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting) hebben we bewijs voor zowel het een als het ander, dus een eenduidig antwoord kunnen we niet geven. Wat we wel uit onderzoek weten: geen grip op geld maakt ongelukkig. Herkent u dat? Hebt u wel eens in een financiële tegenwind gelopen? Vliegt het geld uw portemonnee uit? Wat zou het fijn zijn om (weer) grip op uw geld te krijgen en te houden.

Grip op geld maakt wel gelukkig!

Grip op geld krijgen, hebben, houden en verstevigen. Daar gaat deze krant van de gemeente Vlieland, gemeente Terschelling en het Nibud over. Een speciale editie voor alle inwoners van deze gemeenten; voor hen die grip hebben en dat

zo willen houden. Maar ook voor hen die -even- de grip kwijt zijn en in de problemen zitten. In alle gevallen voorziet deze krant u van veel nuttige informatie. Toegankelijk, praktisch en stapsgewijs. Bijvoorbeeld hoe u uw administratie op orde krijgt en houdt, en hoe u zelf een begroting kunt

maken. Heerlijk toch, een goed inzicht in uw eigen geldzaken?

Keuzes maken

Als u een goed inzicht in uw geldzaken hebt, dan kunt u verder kijken. Hebt u bijvoorbeeld een laag inkomen? Dan zijn er misschien nog regelingen waarop u aanspraak kunt maken om uw inkomen aan te vullen. U kunt ook keuzes gaan maken. Of u gaat sparen, besparen, of juist een lening wilt afsluiten. Of, als daar sprake van is, hoe u uw schulden gaat aflossen. Op eigen kracht of met hulp en

advies van deskundigen.

Hulp en advies

Als u meer informatie, hulp of advies wilt dan deze krant u biedt, dan geven we aan waar u moet zijn. U zult er van staan te kijken waarbij u deskundige hulp en advies kunt krijgen. Bij het maken van een persoonlijk budgetadvies, het invullen van formulieren, het zoeken naar juridisch advies, bij het vinden van een regeling voor het afbetalen van schulden en nog veel meer. Deze krant wijst u de weg, maak er gebruik van.

Veel leesplezier en veel geluk!

Nibud: nibud.nl

gemeente Vlieland: vlieland.nl

gemeente Terschelling: terschelling.nl

Eindelijk mijn administratie op orde!

De ene rekening komt per e-mail binnen, de andere staat in een mijn-omgeving (mijn-overheid, mijn-belastingdienst) en de volgende wordt automatisch afgeschreven. Veel mensen zien daardoor belangrijke documenten wel eens over het hoofd. Of vergeten dat abonnementen nog lopen. Hoe voorkomt u dat?

5 vuistregels van het Nibud:

Administratie
Ordenen

1. Bewaar belangrijke documenten op een geordende manier.

Wilt u een document online of offline bewaren? Of op beide plekken? Bedenk welk systeem het beste voor u werkt. Wilt u hulp bij het inrichten van uw administratie? Meld u aan voor de gratis 'e-mailcoaching Bewaar' van het Nibud op nibud.nl/bewaarcoach.

Post dagelijks
openen

2. Bekijk dagelijks of er (digitale) post is binnengekomen.

Als u dagelijks uw berichten bekijkt, loopt u het minste kans deze over het hoofd te zien. Kom direct in actie als dat nodig is, of bewaar uw berichten voor een vast moment in de week.

Op tijd betalen

3. Werk de administratie wekelijks bij en betaal binnengekomen rekeningen op tijd.

Werk uw administratie minstens eens per week bij. Betaal rekeningen of plan ze in, in online bankieren, reageer op berichten en gooi weg wat weg kan.

Mijn-omgevingen
checken

4. Bekijk mijn-omgevingen zodra er een melding komt.

Zorg ervoor dat u meldingen krijgt van berichten in uw mijn-omgevingen. Als er een melding is van een bericht bekijk het dan meteen. En bedenk of u daar nog iets mee moet doen. Verwerk het tijdens uw wekelijkse administratiemoment.

Geldzaken
bespreken

5. Bespreek de gezamenlijke financiën maandelijks met uw partner.

Hebt u een partner, dan is het belangrijk dat u beiden op de hoogte bent van de gezamenlijke financiën. Bespreek daarom eens per maand bijzonderheden op dit gebied met elkaar. En weet van elkaar waar inlogcodes en wachtwoorden te vinden zijn. Overkomt één van beiden wat, dan is de ander ook voldoende op de hoogte om zaken over te nemen.

Ik kan niet rondkomen. Waar kan ik terecht?

Vlielands Kwartier

Maakt u zich zorgen om uw financiële situatie omdat u uw baan kwijtraakt, van een bijstandsuitkering moet leven, u niet meer kunt rondkomen of omdat u onvoorziene kosten heeft gemaakt? Loop dan binnen bij het Vlielands Kwartier. Een afspraak maken is niet nodig. Kan een vraag niet wachten tot het inloopspreekuur? Bijvoorbeeld omdat u geen geld overhoudt om te eten of medicijnen te kopen. Of als er sprake is van afsluiting van gas en elektriciteit of deurwaarders die dreigen met het ontruimen van uw huis. Neem dan direct contact op met het team. Samen kijken we naar een oplossing en maken we een plan om uw financiële situatie weer op orde te brengen.

Het team houdt iedere woensdagochtend inloopspreekuur in de Uiter-ton van 9.00 tot 11.00 uur. En is bereikbaar op maandag tot en met donderdag van 9.00 tot 12.00 uur via 06 - 15 24 97 17 en het algemene nummer van de gemeente 0562 - 45 27 00.

Eilandteam Terschelling

Heeft u vragen of problemen die te maken hebben met werk of financiën, of heeft u zorgen over iemand uit uw omgeving? Neem dan contact op met het Eilandteam. De leden van het team denken met u mee over passende oplossingen als u niet kunt rondkomen of schulden heeft.

Het Eilandteam is op werkdagen van 9.00 - 12.00 uur te bereiken op telefoonnummer 0562 - 44 62 44. Op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag kunt van 10.00 - 12.00 uur binnenlopen bij het Eilandteam in het Gemeentehuis.

Iedere eerste dinsdag van de maand kunt u ook terecht bij het Ping-loket van 10.00 tot 12.00 uur. Voor meer informatie over het Ping-loket, zie pagina 7 van deze geldkrant.

Regelingen op Vlieland en Terschelling

Als u een laag inkomen of weinig te besteden hebt, kunt u een beroep doen op de volgende regelingen.

AV Frieso zorgverzekering

AV Frieso is een aanvullende zorgverzekering van De Friesland Zorgverzekeraar. Het is een uitgebreider vergoedingenpakket tegen een lagere premie voor mensen met een laag inkomen. U kunt deze regeling aanvragen bij de Dienst Noordwest Fryslân. Kijk voor meer informatie op sozawe-nw-fryslan.nl bij het kopje 'minimaregelingen'. U kunt ook bellen met: 0517 - 380 200, op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur.

Bijzondere bijstand

Soms is er sprake van bijzondere omstandigheden die leiden tot extra kosten. Als deze kosten in uw situatie bijzonder en noodzakelijk zijn en u ze niet uit uw inkomen kunt betalen, dan kunt u misschien voor bijzondere bijstand in aanmerking komen. U kunt deze regeling aanvragen bij de Dienst Noordwest Fryslân. Kijk voor meer informatie op sozawe-nw-fryslan.nl bij het kopje 'minimaregelingen'. U kunt ook bellen met: 0517 - 380 200, op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur.

Individuele studietoelage

De individuele studietoelage is bedoeld voor mensen die een opleiding volgen en die door een beperking niet in staat zijn om zelfstandig het minimumloon te verdienen. U kunt deze regeling aanvragen bij de Dienst Noordwest Fryslân. Meer informatie vindt u op sozawe-nw-fryslan.nl onder het kopje 'minimaregelingen'. U kunt ook bellen met: 0517 - 380 200, op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur.

Individuele inkomenstoeslag

Een individuele inkomenstoeslag is een jaarlijkse toeslag waarvoor u in aanmerking komt als u langdurig een inkomen hebt tot iets boven de voor u geldende bijstandsnorm. Dat kan een uitkering zijn, maar ook inkomen uit werk. U kunt deze regeling aanvragen bij de Dienst Noordwest Fryslân. Kijk voor meer informatie op sozawe-nw-fryslan.nl bij het kopje 'minimaregelingen'. U kunt ook bellen met: 0517 - 380 200, op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur.

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Bent u niet in staat om de gemeentelijke belastingen te betalen? Dan kunt u vragen om kwijtschelding. Onder de kwijtscheldingsregeling vallen het gebruikersdeel van de OZB, de rioolrechten en de afvalstoffenheffing. Als u de belastingaanslag heeft ontvangen, kunt u een hiervoor een kwijtscheldingsformulier aanvragen bij de gemeente: noordelijkbelastingkantoor.nl/kwijtschelding/hoe-werkt-het.

Regeling op maat

Om te voorkomen dat mensen met financiële problemen niet meer kunnen meedoen, is er een financiële regeling die bepaalde noodzakelijke kosten vergoedt. Dat geldt alleen voor kosten die niet onder andere voorzieningen, zoals bijzondere bijstand, vallen. Het gaat erom dat u met deze bijdrage weer kunt meedoen. Het Vlielands Kwartier en het Eilandteam Terschelling helpen u met een regeling op maat. Contactgegevens vindt u op pagina 2 van deze geldkrant.

Kindpakket: vergoedingen voor sport, muziekles, schoolreisje of verjaardag

Het kan voorkomen dat u als ouder(s) geen geld heeft om uw kind(eren) mee te laten doen aan bijvoorbeeld sport, muziekles of een schoolreisje, of het vieren van een verjaardag. U bent niet alleen. Zo kan in Nederland één op de acht kinderen door financiële beperkingen niet meedoen aan voor het kind belangrijke activiteiten.

Wat de reden ook is...

Het kan komen omdat u geen of te weinig werk heeft, door een uitkering, een scheiding, ziekte of gewoon door pech.

Wat de reden ook is, uw kind kan meedoen!

Voor wie?

Is uw inkomen lager dan 120% van het minimumloon of zijn er hoge lasten waardoor er netto weinig overblijft? Dan is er Kindpakket.nl

Hoe werkt het?

Op www.kindpakket.nl staan alle vergoedingen op een rij en kunt u in vier stappen een vergoeding aanvragen. Zo kan ook uw kind meedoen!

1 Via Kindpakket.nl vraagt u een vergoeding aan

2 Kindpakket.nl behandelt de aanvraag

3 Een vrijwilliger van Kindpakket.nl komt bij u thuis om de aanvraag door te nemen

4 Als de aanvraag is goedgekeurd, zorgen wij voor betaling: uw kind kan meedoen!

Het Kindpakket

Heeft u kinderen van 4 tot 18 jaar en heeft u weinig te besteden? Dan kunnen het Jeugdsportfonds, het Jeugdcultuurfonds en de Stichting Leergeld u helpen. Deze fondsen vergoeden de contributie van bijvoorbeeld een sportclub of culturele activiteiten als muziek- of balletlessen, creatieve lessen, scouting of een toneelclub. Aanmelden via: kindpakket.nl

U kunt maar één keer per jaar een aanvraag doen bij het Jeugdsportfonds of het Jeugdcultuurfonds. Bij Stichting Leergeld kunt u terecht voor hulp bij de aanschaf van schoolbenodigdheden.

Plan uw geld: geld over, of tekort?

Het ene moment hebt u nog €400 euro en ineens is er nog maar €20 over. Waar is dat geld gebleven, hebt u enig idee? Het is fijn om te weten waar u geld aan uitgeeft. U ziet dan zo of u ergens op kunt besparen of dat u ruimte hebt om geld opzij te zetten voor iets wat u graag wilt hebben.

Onze tip: maak een begroting. Start meteen! Download een jaarbegroting op nibud.nl/begroting, die u zelf kunt invullen. Op de volgende pagina ziet u een voorbeeld, met ingevulde bedragen van een gezin met twee kinderen. U ziet dat veel posten op deze begroting lijken op die van u, maar de bedragen verschillen natuurlijk.

Loop deze begroting eens door, zet uw bedragen ernaast of vul ze meteen in op uw digitale jaarbegroting. De jaarbegroting is handig om overzicht te krijgen over het hele jaar, zo ziet u wat dure en goedkopere maanden zijn. In welke maanden u meer kunt sparen en in welke maanden u spaargeld kunt gebruiken.

Stel uw plan bij

Is uw situatie veranderd? Bent u bijvoorbeeld net getrouwd, komt er gezinsuitbreiding aan of gaat u een huis kopen? Of is er iets vervelends gebeurd, bent u uw baan verloren? Of bent u gescheiden? Dan hebt u een zogenaamde 'life-event' meegemaakt. Er verandert na zo'n life-event vaak veel aan zowel de inkomsten- als de uitgavenkant. In zulke situaties is het extra belangrijk een (nieuwe) jaarbegroting te maken! Zodat u het overzicht houdt en weet wat u kunt verwachten.

Tips na een life-event:

1. Check of u recht hebt op toeslagen

Check of u nu wel recht hebt op toeslagen, of juist niet meer. Dit kunt u doen door naar berekenuwrecht.nl te gaan. Hebt u recht op toeslagen? Vraag ze direct aan bij de juiste instantie. Hebt u geen recht meer op toeslagen? Dan is het slim ze direct stop te zetten, anders moet u later veel geld terugbetalen.

> Pas uw inkomsten aan in uw jaarbegroting!

2. Uitgavenpatroon aanpassen

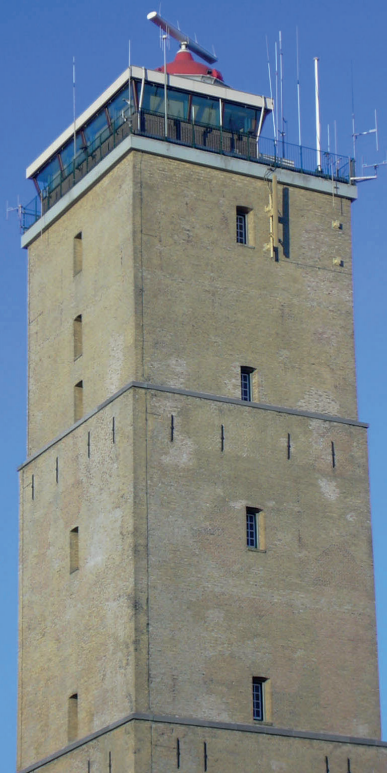
Na een life-event verandert er vaak veel aan de inkomstenkant, dat heeft gevolgen voor uw uitgaven. Hebt u minder inkomsten dan voorheen, dan is het goed om te kijken waar u kunt besparen in uw uitgaven. Loop uw abonnementen eens door, zijn ze allemaal nog nodig? Kunt u bezuinigen op kleding kopen of uitjes?

> Pas uw uitgaven aan in uw jaarbegroting!

Oproep van de gemeente Terschelling

Binnenkort start de gemeente een onderzoek naar de behoefte van inwoners om cursussen te volgen over omgaan met geld, administratie, of iets anders. De gemeente wil dit faciliteren als hier behoefte aan is.

Interesse? Neem contact op met het Eilandteam Terschelling. De gegevens vindt u op pagina 2 van deze geldkrant.

“Zo kreeg ik weer grip op mijn geld”

Demi (31) vertelt: “Mijn ex was altijd in voor nieuwe dingen. Hij verraste mij ook regelmatig met cadeautjes of een onverwacht avondje uit. We waren samen echte levensgenieters en genoten nog meer toen onze dochter werd geboren. Helaas liep het met de eigen zaak van mijn man niet zo goed. Na een paar tegenslagen kreeg ik steeds sterker het gevoel dat hij het overzicht helemaal kwijt was. Hij kwam zijn beloftes niet na en ging steeds vaker naar de kroeg. Als hij dan thuis was, wilde hij niet praten en werd hij boos als ik ernaar vroeg.

Geen spaargeld meer

Op een gegeven moment heb ik voor mezelf en mijn dochter gekozen en ben ik naar mijn ouders gegaan. Ik kwam er toen pas achter dat mijn spaargeld ook in rook was opgegaan en ik kreeg allemaal rekeningen voor de auto die op mijn naam stond. Omdat ik zelf ook niet meer goed wist hoe ik er nu financieel voor stond, heb ik samen met mijn vader alles op een rijtje gezet. Dat betekende ook eerlijk zijn en dat was best confronterend. Toen ik zag wat ik altijd uitgaf aan de kapper en aan speelgoed en kleding voor mijn dochter, schrok ik er zelf van.

Meer werken

Via de gemeente kwam ik gelukkig in aanmerking voor een betaalbare huurwoning. En wat was ik blij dat ik altijd was blijven werken en wat meer uren kon gaan werken. Die auto heb ik de deur uitgedaan. Ik moest nog heel lang schulden aflossen en zat regelmatig aan de telefoon om betalingsafspraken te maken. Ik at vaak bij mijn ouders en mijn moeder paste graag op. Na twee jaar was ik eindelijk klaar met alles afbetalen. En dat heb ik samen met mijn ouders en dochter gevierd in een pannenkoekenrestaurant, een heel speciaal moment!

Inzicht in uw inkomsten en uitgaven

Weet u niet waar uw geld blijft?

Wat u zo ongeveer aan vaste lasten uitgeeft, weet u waarschijnlijk wel. Maar waar blijft de rest van uw geld? Wat zijn de dingen waar u, bij elkaar opgeteld, onbewust veel geld aan uitgeeft? Denk aan een broodje op uw werk, koffie op het station of een flesje water in de kantine?

Kies voor een kasboek

Gebruik eens een poosje een kasboek. Alles wat u uitgeeft kunt u daar in bijhouden. Er zijn kasboeken te koop, u kunt het ook op de computer doen en natuurlijk werkt een gewoon schriftje ook.

Onbewust wordt bewust

U zult zien: als u al die onbewuste uitgaven over een heel jaar bij elkaar optelt, komt u tot een aardig bedrag. Zo worden onbewuste uitgaven bewuste uitgaven en weet u meteen dat u nog behoorlijk wat besparingsmogelijkheden hebt.

Persoonlijk Budgetadvies

Het Persoonlijk Budgetadvies is een handig en compleet online hulpmiddel waarmee u inzicht krijgt in uw inkomsten en uitgaven. Wat geeft u iedere maand uit? En is dat veel of weinig, als u het vergelijkt met uw burens?

Check het op persoonlijkbudgetadvies.nl

VOORBEELD MAANDBEGROTING

Samenstelling huishouden:

2 volwassenen en 2 kinderen
(1 kind op de basisschool,
1 kind op het voortgezet onderwijs)

Inkomenssituatie:

inkomen ouder 1: € 25.000 bruto per jaar
(€ 5.000 boven minimumloon)
inkomen ouder 2: € 15.000 bruto per jaar

Woonsituatie:

tussenwoning met huur van € 650 per maand

1 auto, compacte middenklasse

MAAND: MAART

INKOMSTEN

netto salaris ouder 1	€ 1.827
netto salaris ouder 2	€ 1.136
vakantiegeld	€ 182
kinderbijslag	€ 178
kindgebonden budget	€ 127

Totaal inkomsten € 3.450

VASTE LASTEN

huur	€ 650
gas	€ 86
elektriciteit	€ 66
water	€ 21
lokale lasten	€ 59
telefoon, televisie, internet	€ 98
zorgverzekeringen	€ 289
overige verzekeringen	€ 88
onderwijs	€ 35
kinderopvang	€ 0
contributies en abonnementen	€ 124
vervoer	€ 400

Totaal vaste lasten € 1.916

RESERVERINGSUITGAVEN

kleding en schoenen	€ 198
inventaris	€ 143
onderhoud huis en tuin	€ 38
zelfzorgmiddelen	€ 10
eigen risico zorgverzekering	€ 64
vrijetijdsuitgaven	€ 433

Totaal reserveringsuitgaven € 886

HUISHOUDELIJKE UITGAVEN

voeding	€ 462
overige huishoudelijke uitgaven	€ 186

Totaal huishoudelijke uitgaven € 648

TOTAAL UITGAVEN € 3.450

MAAND: MAART

Inkomsten: € 3.450
Uitgaven: € 3.450 -

over/tekort: € 0

COLOFON

© Nibud, september 2018

Deze krant is ontwikkeld door het Nibud in opdracht van Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noordwest Fryslân en de gemeenten Vlieland en Terschelling.

Aan de teksten in deze krant kunnen geen rechten worden ontleend. Niets in deze uitgave mag u reproduceren zonder schriftelijke toestemming van het Nibud.

Projectverantwoordelijke:

Anne-Mart Kuipers, Nibud, nibud.nl

Sparen, besparen en meer inkomen? Zo doet u dat

Soms moet het, soms wilt u het graag: minder geld uitgeven. Omdat u even minder hebt, of een spaardoel hebt, waardoor u andere dingen even moet laten. Of u merkt dat u door uw persoonlijke situatie of levensstijl meer inkomen nodig hebt om alles wat u wilt te kunnen betalen.

Besparen kan het makkelijkst op luxe uitgaven, zoals uit eten gaan en parfum. Maar vergeet de vaste lasten niet: korter douchen, licht niet onnodig laten branden, dat bespaart energie, dus geld.

Maak eens een rijtje van kostenposten, van heel belangrijk tot minder belangrijk.

Bijvoorbeeld:

1. huisdieren
2. kleding voor de kinderen
3. abonnementen
4. ...

Begin onderaan, met de dingen die u het minst belangrijk vindt, dit geval met uw abonnementen. Die zijn zoveel minder belangrijk dan de andere twee posten. U kiest zelf wat u per se wilt blijven doen of houden! En check natuurlijk of u slimmer kunt inkopen bij een andere energieleverancier of zorgaanbieder dan u nu doet.

Onbewuste uitgaven

Ik had toch nog 5 euro? Over het algemeen weten we wel wat we maandelijks aan onze

belangrijkste vaste lasten als huur of hypotheek uitgeven. Dat is anders bij kleine uitgaven, die vergeten we eigenlijk. Ons geld verdwijnt, aan grote uitgaven, maar ook zeker aan kleine uitgaven die u door de hele dag heen doet. Iedere dag lunch halen, kost al gauw 17,50 per week (3,50 per dag). Uw geld lekt ongemerkt weg.... Het ongemerkt uitgeven van kleine bedragen wordt de Latte-factor genoemd, naar de koffie. Een student van de auteur David Bach gaf daar iedere dag ongemerkt veel geld aan uit.

Meer werken

Kijk naar de mogelijkheden om uw werkzaamheden uit te breiden, eventueel bij een andere werkgever, met:

- meer uren per dag
- meer dagen per week
- meer maanden per jaar
- of meer jaren tot en na uw pensioen.

Check ook

WerkZorgBerekenaar.nl

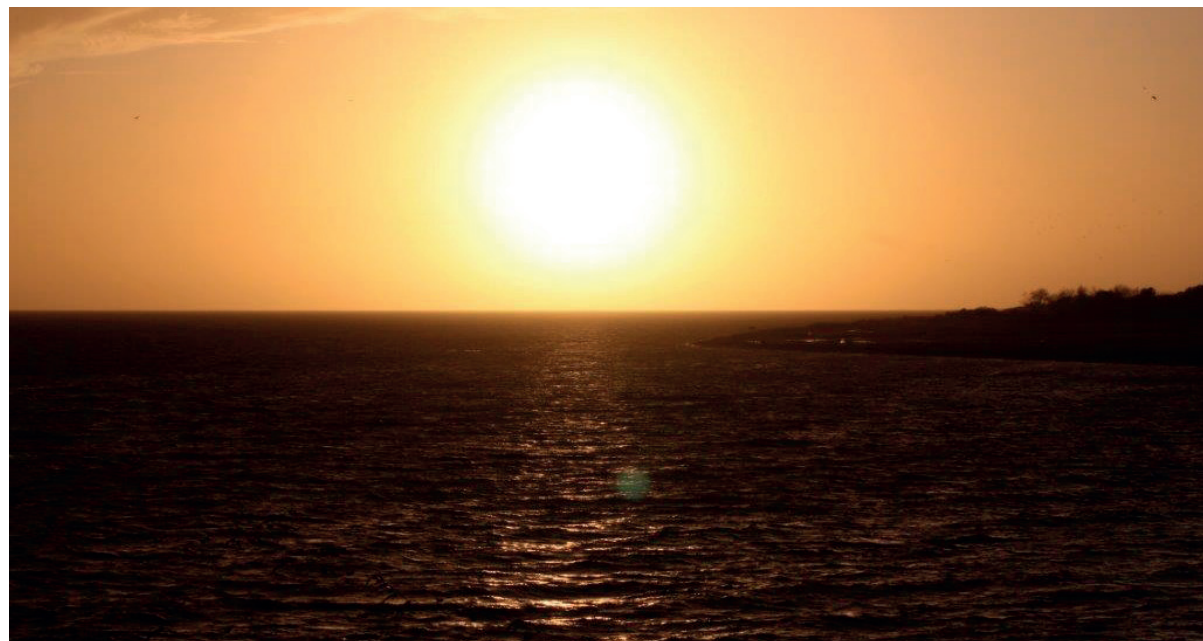
om te zien wat de effecten zijn voor uw portemonnee, bijvoorbeeld door stijging of daling van uw toeslagen.

Check toeslagen

Check of u uw inkomen kunt vergroten door gebruik te maken van landelijke regelingen. Dit zijn:

- huurtoeslag
- kindgebodslag
- kinderopvangtoeslag
- zorgtoeslag
- kindgebonden budget
- heffingskortingen.

Op berekenuwrecht.nl kunt u uitrekenen of u voor bepaalde regelingen in aanmerking komt.

Maak uw persoonlijk geldplan

Met tips van Startpunt Geldzaken

Als inwoner van Vlieland en Terschelling kunt u gebruik maken van online geldplannen. Met deze geldplannen krijgt en houdt u uw geldzaken op orde. U vult uw plan - anoniem - in en u krijgt meteen een actieplan in beeld. U weet precies wat u kunt doen om uw situatie te verbeteren.

Een selectie uit de beschikbare geldplannen:

Kim: 'Met dit geldplan heb ik mijn administratie op orde gekregen. Super!'

Willem: 'Besparen kost tijd, maar levert echt flink wat op. Mooi zo!'

Alia: 'Als alleenstaande moeder sta je er vaak alleen voor. Dit geldplan helpt me op weg.'

Emily: "Straks ben ik opeens zelf verantwoordelijk. Goed om te weten!"

Geldplannen

De geldplannen zijn een handige manier om tips te krijgen over geld. U krijgt tips om uw uitgaven te verminderen of uw inkomsten te verhogen. Daarnaast krijgt u inzicht in hoe u keuzes maakt voor als u geld overhebt. En als u financiële zorgen hebt, wordt stap voor stap aangegeven hoe u uit de zorgen kunt komen. De geldplannen zijn geschikt voor alle inkomens: een goed plan voor iedereen.

Doe de Financieel gezond-test?

Heeft u grip op uw geld? Of twijfelt u?

Doe deze test en kom erachter.

- Iedere maand is mijn geld op.
- Ik heb ruzie met mijn partner over geld.
- Ik vraag mijn baas soms om een voorschot op mijn salaris of vakantiegeld.
- Ik vul het ene gat met het andere.
- Ik gebruik vaak mijn creditcard.
- Ieder jaar heb ik meer schulden.
- Ik krijg vaak rekeningen die ik niet verwacht.
- Ik koop vaak iets waar ik later spijt van heb.
- Ik ben alleen bezig met wat ik nu moet betalen, de rest zie ik later wel.
- Automatische incasso's worden niet afgeschreven.
- Ik vraag geld aan mijn familie en vrienden.
- Het gebeurt regelmatig dat ik niet kan pinnen.
- Ik koop steeds vaker waar ik niet meteen hoeft te betalen.
- Ik denk vaak na over wat ik bedrijven kan vertellen om niet te hoeven betalen.
- Ik haal geld van de spaarrekening van de kinderen.
- Ik slaap niet van de geldzorgen.
- Ik heb al vijf jaar of langer een laag inkomen.
- Ik hoop snel een prijs te winnen in de loterij, dan ben ik van mijn schulden af.
- Ik weet niet hoeveel geld er iedere maand op mijn rekening komt.
- Ik schaam mij erg voor mijn schulden.
- Ik betaal rekeningen vaak niet op tijd.
- Ik sta vaak rood.
- Ik loop achter met de huur en/of energierekening.
- Ik durf niet over mijn geldproblemen te praten.
- Mijn administratie is een rommeltje.
- Ik ben verlaafd, dat kost geld!
- Ik krijg post van de deurwaarder of het incassobureau. Sparen? Dat kan ik niet!
- Ik weet niet wat ik iedere maand allemaal moet betalen.

Heeft u minder dan 4 aangekruist? Volg dan de stappenplannen check, plan, spaar op nibud.nl of meldt u aan voor de e-mailcoaching.

Heeft u meer dan 4 aangekruist? Ga dan naar het Geldplan 'Kom uit de geldzorgen!' of naar zelfjeschuldenregelen.nl.

Kom in actie en ga naar startpuntgeldzaken.nl/noordwestfriesland, kies daar uw plan.

Waar kunt u nog meer terecht?

Naast de gemeenten zijn er ook andere organisaties waar u terecht kunt voor advies en ondersteuning

Ping-loket Terschelling

Vindt u het moeilijk om rond te komen? Wilt u weten hoe u zorgtoeslag kunt aanvragen? Verandert uw financiële situatie omdat u binnenkort gaat trouwen, een kindje verwacht of gaat scheiden? Blijf er niet mee zitten, maar kom langs bij Ping-loket Terschelling. Ping-loket Terschelling is er voor iedereen die vragen heeft over geldzaken of er even niet uitkomt.

Iedere eerste dinsdag van de maand tussen 10.00 en 12.00 uur vindt u het Ping-loket Terschelling in het gemeentehuis. Dit is een dienst van kredietbank Noord Nederland, die is verbonden met gemeente Terschelling. U kunt zo binnenlopen, een afspraak maken is niet nodig. Wilt u liever eerst een afspraak? Dat kan natuurlijk ook.

Tijdens het spreekuur treft u onze Ping-adviseur. Dit is een financieel vertrouwenspersoon die u helpt om uw geldzaken weer op orde te krijgen. De Ping-adviseur vraagt u wat er aan de hand is en waarmee hij u kan helpen. Daarna onderzoekt hij welke oplossing voor u het beste is. Als dat nodig is, maakt de Ping-adviseur een vervolgspraak.

Soms kan een vraag niet wachten tot het inloopsprek uur van Ping-loket Terschelling. Bijvoorbeeld omdat u geen geld overhoudt om te eten of medicijnen te kopen. Of als er sprake is van een dreigende ontruiming van uw woning of een afsluiting van energie of water. Wacht dan niet, maar neem direct contact op met het Eilandteam. Zij helpen u dan verder.

Contact Ping-loket Terschelling:

Tina Spindelaar: tspindelaar@kbnl.nl, 06 -12 58 10 58
Frouke Dijkstra-de Jong (budgetcoach):
fdijkstra-dejong@kbnl.nl, 06 - 12 58 10 61
Kredietbank Nederland: 088 - 626 27 77

Vrijwilligersorganisaties

Wilt u informatie over vrijwilligersorganisaties zoals de voedselbank? Neem dan contact op met Vlielands Kwartier of Eilandteam Terschelling. Contactgegevens vindt u op pagina 2 van deze geldkrant.

Kredietbank Nederland

Wilt u in aanmerking komen voor schuldhulpverlening? Dan kunt u terecht bij de Kredietbank Nederland. Met persoonlijk advies en onafhankelijke begeleiding zoekt u samen met de Kredietbank naar een oplossing voor uw financiële problemen. Meld u aan via de website: kredietbanknederland.nl of bel met: 088 - 62 62 777.

Humanitas Thuisadministratie

Humanitas Thuisadministratie helpt u uw geldzaken en administratie op orde te brengen en te houden. Blijf niet tobben als u het overzicht kwijt bent. Een vrijwilliger helpt om uw administratie op een rijtje te krijgen en te houden. Humanitas komt niet op Terschelling en Vlieland, maar eilanders kunnen een afspraak maken aan de vaste wal.

Contact: Griet Postma: 0517 - 39 30 07 of Jan Metselaar: 058 - 254 26 54.
Mail: ondersteuningnwf@gmail.com

SUN

Inwoners van de gemeenten Terschelling en Vlieland kunnen een beroep doen op de Stichting Urgente Noden Friesland (SUN). SUN helpt bij financiële problemen van personen of groepen, met name in die gevallen waar andere regelingen daarin niet voorzien. Hulpverleners kunnen aanvragen doen bij SUN voor cliënten die financieel tussen wal en schip raken en waar geen andere mogelijkheden zijn.

Contact: Oostergoweg 1d, 8911 MA Leeuwarden. T 06 - 83 60 93 04,
info@sunfriesland.nl, sunfriesland.nl.

Telefonisch spreekuur dinsdag, woensdag en donderdag van 9.30 tot 12.30 uur.

Steunpunt Uitkeringsgerechtigden (SUG)

Dit steunpunt is er voor iedereen die hulp zoekt in de wirwar van regels, rechten en plichten; onder andere bij gemeentelijke regelingen.

Het SUG Noord West Friesland is bereikbaar in Harlingen:
MFC Het Vierkant, Johan van Oldebarneveldstraat 2, 8862 BB Harlingen.

Maandag van 14.00 tot 16.00 uur is er spreekuur.

Zakgeld, hoeveel?

Leeftijd	Zakgeldbedrag per week	Leeftijd	Zakgeldbedrag per maand
5 jaar	€ 0,50	12 jaar	€ 15 - € 20
6 jaar	€ 1 - € 2	13 jaar	€ 15 - € 20
7 jaar	€ 1 - € 2	14 jaar	€ 18 - € 20
8 jaar	€ 1 - € 2	15 jaar	€ 20 - € 22
9 jaar	€ 1,20 - € 2	16 jaar	€ 20 - € 25
10 jaar	€ 1,70 - € 2	17 jaar	€ 22 - € 26
11 jaar	€ 2 - € 2,30		

Bron: Nibud 2016, bovenstaande bedragen zijn metingen, geen normen of voorschriften

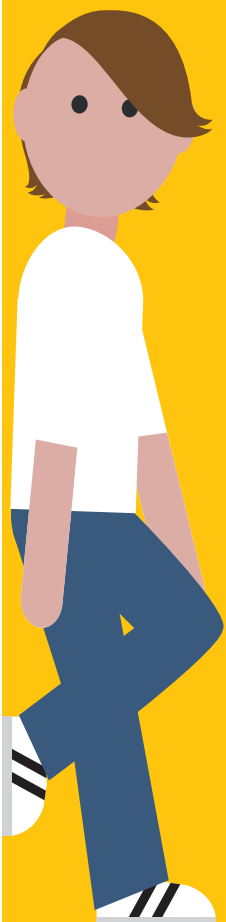
Extra geld met een bijbaantje

Vanaf je 13e mag je een paar uurtjes werken. Wel zo handig: zo heb je wat extra te besteden. Maar hoe kom je aan een baantje en waar moet je zoal rekening mee houden? Hoe werkt dat precies? En hoeveel houd je eigenlijk over aan je bijbaan? Als je weet wat je wil en waar je op moet letten, haal je meer uit je bijbaan!

Wat verdien je?

Wat je verdient hangt onder andere af van je leeftijd, het soort werk, op welk moment van de dag je werkt en hoeveel verantwoordelijkheid en ervaring je hebt. Maar je hebt altijd recht op het minimumloon. Kijk op voor meer informatie over bijbaantjes op:

scholieren.nibud.nl/bijbaanregels.

Doe de Feiten en weetjes-test

1. Welk spreekwoord heeft te maken met sparen?

- A. Eieren voor zijn geld kiezen
- B. Geld over de balk gooien
- C. Een appeltje voor de dorst
- D. Het geld groeit niet op je rug

2. Vanaf welke leeftijd mag je officieel een baantje hebben?

- A. 9 jaar
- B. 11 jaar
- C. 13 jaar
- D. 15 jaar

3. Wat is waar? Bram leent geld van de bank:

- A. Bram moet het geld dat hij heeft geleend terugbetalen en hij moet extra geld (rente) betalen
- B. Bram moet het geld dat hij heeft geleend allemaal terugbetalen
- C. Bram moet het geld gedeeltelijk terugbetalen
- D. Bram hoeft niets te doen

4. Je bent een gratis online spelletje aan het spelen. Hieronder staan twee uitspraken. Kruis bij beide uitspraken aan of die waar of niet waar is.

- A. In gratis online spelletjes is reclame verboden
Waar/ Niet waar
- B. Als je gratis online spelletjes speelt kan het zijn dat je toch geld moet betalen
Waar/Niet waar

5. Wat is een ander woord voor geld?

- A. Dokkies
- B. Dangdang
- C. Doubledouble
- D. Doekoe

6. Hoeveel euromunten heb je minimaal nodig om €1,25 gepast te betalen?

- A. 2 munten
- B. 3 munten
- C. 4 munten
- D. 5 munten

7. Wat is het populairste bijbaantje voor jongens?

- A. Oppassen
- B. Krantenwijk
- C. Supermarkt
- D. In de horeca

8. Wat is het populairste bijbaantje voor meisjes?

- A. Supermarkt
- B. In de horeca
- C. Oppassen
- D. Krantenwijk

9. Waarom geven bedrijven soms gratis spullen weg?

- A. Om te laten zien wat ze gemaakt hebben
- B. Omdat ze nog wat over hadden en het anders moeten weggooien
- C. Omdat ze hun klanten ook wel wat gratis gunnen
- D. Om te laten zien wat ze gemaakt hebben en uiteindelijk nog te kunnen verkopen

10. De sportclub waar je speelt heeft 20 nieuwe ballen nodig om te trainen. Welke aanbieding is goedkoper?

- A. Eén bal kost €20,- en elke 5e bal is gratis
- B. Eén bal kost €20,- en je krijgt 10% korting

Word je 18? Of ben je het al?

Laten we eens op een rijtje zetten wat moet en mag:

	Moet	Mag
Contracten, (telefoon-) abonnementen en overeenkomsten afsluiten op je eigen naam		X
Een zorgverzekering afsluiten	X	
Beslissen of je een aanvullende zorgverzekering wilt	X	
Zorgtoeslag op je naam aanvragen, via toeslagen.nl	X	
Zelf alimentatie ontvangen		X
Rood staan, een lening afsluiten		X
Checken of je een aansprakelijkheidsverzekering hebt	X	
Zelf aansprakelijk zijn voor betalingsachterstanden, boetes en leningen	X	
Bankrekening en spaarrekening op je naam afsluiten	X	